

R. P. Thomæ Tamburini È Societate Jesu Opera Omnia

Tamburini, Tommaso

Lugduni, 1689

De energumenis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-78172](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-78172)

Stomacho mediocri, spatium minuti unius horæ, hoc est, in sexagesima parte unius horæ, & majorem horam cum vni speciebus quo solent sumi à Sacerdotibus, cor-
rumpi spatium semiquadrantis horæ, vel certè quadran-
tis. Hæc ex Delugo. Ex qua doctrina colligere aliquis
duo possit. Alterum id quod dixi ægrotos post mediam
horam sacrum orbem evovente, valde facile per acci-
dens: alterum provocari vomitum etiam ante transac-
tam horam, sine irreverentia posse. Sed certè hæc non
sunt facile colligenda, tum quia non est certum, Hostiam
laicalem vel majorem digeri eo temporis spatio quo di-
ctum est: tum quia, vis concoctrix cum à stomachi ca-
lore, & robore pendeat, inde in variis personis pro cir-
cumstantiarum varietate sit varium, non videtur resolu-
tiones ei principio nixæ adeo securæ, ut sine peritiorè
diffinitione vel excipi, vel in praxim deduci debeat.

5. Dixi iterum (regulariter) quia in casu veneni licet evomere etiam statim à Communione. Quando enim moveretur quis, quod species à se sumptæ venenatæ fuerint, poterit statim. Et quidem tunc de iis adaptari poterit illud, quod in simili dixit S. Thomas in 3. part. q. 85. art. 6. ad 3. *Calix vite veriti in mortem non debet.* Idem propter paritatem rationis esset, si venenum fuerit immixtum in ablutione, vel quocumque cibo, quem quis post Communionem sumpsit.

6. Sed quid, si Fidelis jam proximè Eucharistia refectus incidat in febrim, vel similem morbum, propter repletionem v.g. dicii externi, ac Medicus vomitum consulat: vel ipsemet experientia novit vomitu sibi fedari malum confluxisse? Dico, si grave sit malum, ita ut non statim à Communione evomat; iure timeatur mors, vel gravissima infirmitas; eandem esse rationem, ac de veneno: jam enim vicem veneni gerunt ij pravi humores in stomacho: casum tamen raro evenire in facto possè censo. Regulariter ergo erit tamdiu expectandum, quamdiu iudicabitur sacras species in stomacho fuisse corruptas, ut modo dictum est *n.4.*

§. V. *An sit novum, vel majus peccatum illud, quod ipsa die Communionis committitur.*

7- **E**O die, quo communicas, diligentius in virtutum
actibus te exercere, decentius esse, quis ambigit.
At nec esse novum peccatum, nec mortale saltem
aggravari illud, quod eo die patrat, & quo communi-
casti mihi, & omnibus certum esse debet : circa enim
contemptum (cum quo semper esset novum mortale)
unde addi possit tam rigorosa gravitas non apparet.

§. VI. *An post peractam Communionem liceat eodem die ad uxorem accedere.*

8. **E**X bono fine, ut ex amore prolis, vel ad evitandum incontinentiæ periculum, vel ad reddendum debitum, licere non est dubium. Quæstio igitur solum est: an sit veniale debitum petere causa solius voluptatis. Eæc veniale docet Sylvester, Angelus, Beja apud Marchinum *de ord. iur.* c. 3. p. 3. cap. 2. num. 16. Nullum esse peccatum tenet Sanchez de *matrim.* lib. 9. disp. 13. num. 17. & merito: quia, quævis sanum sit consilium cõ die abstinentiæ; tamen non est unde prohibeatur: dummodo non fiat statim à Communionē: tunc enim magna videretur irreverentia.

9. Dices, idem Sanchez *ibid.* num. 8, ut nos supra cap. 2. §. 1. num. 5, in fin. citavimus, docet esse regulariter veniale accedere ad Eucharistiam post copulam exactam ob delectationem; ergo per ipsum debet esse etiam veniale accedere ex voluptate ad uxorem post accessum ad Eucharistiam: par enim i. eventum apparet utrobique, vel certe utrobique nulla. Respondendo negando adesse parem rationem: nam copula habita ex delectatione solet asseri, ut *ibidem* diximus ex eodem Sanchez, mentis hebetudinem, magnamque distractionem, quæ voluntaria distractio in bona sententia supe-

rius allata *cap. 1. §. 5. n. 13.* ab eo qui communicat
reverentiam fugienda est: at petenda jam Commu-
nientem ad alia negotia sponte distrahere non
debemus.

C A P V T V

De Præcepto Communionis Paschalis

1. **A**D Sacram Eucharistiam percipiendum non
cepto humano, sive divino, obligatur. *Item*
Paschate capis. *Omnis utriusque*, de panis. *& rem*
dd, instante morte. Sic Delugo *dis p. 6* de Euc.
Quoniam verò de singulis et sigillatim agendum
tium facimus à præcepto Communionis Paschalis.
Fertur in cap. *Omnis utriusque*, sde panis. *& rem*
habetur. *Omnis utriusque* sexus fidelis, postquam à
discretionis pervenerit, semel saltem in anno, censetur
suscipiens recreantur, ad minus in Pascha, Eucharis-
tiam. *Item* nisi forte de proprii Sacramenti consue-
tiam, quam rationabilem causam, ad tempus, ab huius-
ceptione duxerit abstinendam: aliqui; & vitæ et
clausi ingressi arguantur, & morient Ecclesiastica causa
tuta. Hec Canon Innocentij III. in Concilio Latera-
nensi, si singulis suis clausulis breviter percuramus
ria, quæ tunc pertinent, bono ordine explicamus.

§. I. *Omnis utriusque sexus Fidelis.*

Vbi, quid de non Baptizatis, Energumenis, & similibus.

2. **R** Ecce (Fidelis) nam Ecclesie præcepta nec
les, nec Catechumenos, utpote non adfuerunt. Sa-
cileham per Baptismum introductos afferunt. Sa-
quos cum Delugo de Eneb. disp. 16. §. 2. m. 17. p. 17.
liter opinari, non baptizatos, teneri sub mortali
baptismum reddere aptos ad Communione: in
peccate dupliciter. Primo, quia respondent Baptis-
Secundo, quia capaces se Eucharistie reddere negi-
Verum, alios ejusmodi secundum præceptum
etiam scio. Sic Sotus apud eundem, de meritoribus
præceptum; quod Christus indereminatè deduxit
determinandum pro tali, vel tali tempore ab Eccl-
Cum igitur Ecclesia non determinet pro non bap-
tis, qui ad ipsam non pertinent, remanet pro his
determinatio, atque adeo nulla obligatio: siquidem
determinatum obligari potest nemo.

3: Iam vero ut sciamus, quoniam ex Fidelibus
gentur in Paschate communicare; videndum est quibus
nam ex iisdem, communicare posse conceditur hoc
omnes comprehendit illud, *omnis viriisque sexus*.

De Energumenis.

Dubitatur, ergo primò, an Euergetismus datus
communio; & consequenter, an sint in Palæstra
obligandi. Sanè Euergetismus olim, propter decentiam
negabatur communio; postea tamen concessi esse, patet
ex Concilio Arausiano primo *can. 14.* apud Val. *de
char. disp. 212. c. 4.* semper intellige, dummodo castitas
quisita non absint, ut nimirum Euergetismus de se ipso
tunc, non sit periculum irreuerentiæ, &c.

De Fatuis, Stolidis, Surdis, Mutis, &c.

4. Dubitatur secundò, an liceat semelius
omnino, & perpetuò amentibus nunquam, licet
Communione, ut etiam stolidis : quales sunt
Africani, similisque debilem usum rationis habentes
eo his non esse denegandam, si non sit periculum
verentiae. Ita S. Thom. 3. part. quest. 80. ar. 2.
communiter. Idem censet de amentibus, quando
aliquod lucis rationis intervallum. Sic. Ioan. Santes